

Učební osnovy

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova (výtvarný obor) je spolu s hudební výchovou součástí oblasti Umění a kultura. Výuka v prvních dvou ročnících čtyřletého a v kvintě a sextě osmiletého studijního cyklu navazuje na výuku výtvarné výchovy na nižších stupních gymnázia, popř. na základní škole.

Cílem výuky výtvarného oboru na gymnáziu je estetická kultivace osobnosti prostřednictvím výtvarných činností a kontaktu s výtvarným uměním.; žák je veden k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výtvarný obor pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, plastikou, designem, architekturou, vzhledem krajiny, stylem oblečení, filmem a novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a komunikace. K uměleckému procesu přistupuje výtvarný obor v celistvosti umělecké tvorby, recepce a interpretace.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova je jako vyučovací předmět zařazena v 1. a 2. ročníku a odpovídajících ročnících osmiletého studia, a to s časovou dotací dvě hodiny týdně; výuka probíhá v odborné pracovně (ateliéru), popř. v exteriéru (práce v plenéru, návštěva galerií, výstav apod.).

V dalších ročnících může podle zájmu studentů a možností školy navazovat seminář se společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace – dějiny umění, seminář estetiky apod.

Vzdělávací obsah výtvarného oboru je vnitřně členěn do dvou základních okruhů: Obrazové znakové systémy a Znakové systémy výtvarného umění; oba okruhy jsou pojímány v kontextech historických a sociokulturních, v jejich vývoji a proměnách. Na tomto základě si žák vytváří přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění, zejména od konce 19. století do současnosti.

Další specifikace předmětu

Výuka výtvarné výchovy je výrazně zaměřena na tvůrčí činnosti, jimiž se realizuje učivo obou okruhů; v jejich očekávaných výstupech se propojují hlediska tvorby, recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, uplatňovala žákova subjektivita a ověřovaly se komunikační účinky vizuálně obrazného vyjádření. Konkrétní náměty a výtvarné techniky či postupy vycházejí z osobnosti učitele, materiálních podmínek a zájmu žáků. Umožněn je individuální výběr vizuálně obrazného vyjádření a techniky na základě vlastní preference, experimentování a ověřování komunikačních účinků ve vztahu ke spolužákům. Vytvářeny jsou příležitosti pro vlastní interpretace žáků a pro jejich prezentace (v textové i grafické podobě, vystoupení v diskusích apod.)

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vztahu k učivu obou okruhů jsou do vzdělávacího obsahu integrovány tematické okruhy mediální výchovy, výchovné a vzdělávací strategie se zaměřují zejména na rozvíjené *kompetence kučení, k řešení problémů* a *kompetence komunikativní*, ve 2. ročníku je pozornost věnovaná také rozvíjení *kompetence občanské*.

Tyto kompetence se dále rozvíjejí převážně tím, že žáci dostávají příležitost samostatně řešit svůj tvůrčí záměr od jeho zrodu až po konečný produkt (např. prezentace výstavkou, na internetových stránkách, vlastní osobní prezentací apod.).

Kompetence občanské se zaměřují na vnímání kulturních a duchovních hodnot, na toleranci, ale i kritičnost k názorům druhých, na respektování každého člověka jako individuality.